Sanatta Görsel Yarat?c?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sanatta Görsel Yarat?c?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30011

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sanatta Görsel Yarat?c?l?k Ölçe?i (SGYÖ), Fadim Akça ve Gökçe Kavak taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek, bireylerin görsel sanatlar alan?ndaki yarat?c?l?k becerilerini sistematik ve psikometrik olarak ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in sa?lam bir **yap? geçerlili?ine** sahip olmas?n? sa?lamak için kapsaml? istatistiksel analizlere odaklanm??t?r. Bu araç, sanat e?itimi ve psikoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lara, sanatsal ifade ve görsel problem çözme yetenekleriyle ili?kili yarat?c? kapasiteyi de?erlendirmede güvenilir bir kaynak sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sanatta yarat?c?l?k, Görsel sanatlar, Psikometrik özellikler, Ölçek geli?tirme, Yap? geçerlili?i, Akca & Kavak.

Yazarlar

Fadim Akça, Gökçe Kavak.

Amaç

Sanatta Görsel Yarat?c?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin özellikle **görsel sanatlar** ba?lam?nda sergiledikleri yarat?c?l?k yeteneklerinin hassas bir ?ekilde de?erlendirilmesidir. Ölçek, geleneksel yarat?c?l?k testlerinin aksine, yaln?zca genel bili?sel yeteneklere odaklanmak yerine, sanatsal üretim ve görsel dü?ünme süreçlerine uygulanan yarat?c? dü?üncenin kendine özgü yönlerini hedeflemektedir.

Bu araç, sanat e?itimi ve sanatsal yetenek geli?imi üzerine yap?lan psikolojik ara?t?rmalarda kritik öneme sahip olan görsel yarat?c?l??? ölçmek için standartla?t?r?lm??, objektif bir yöntem sunarak alandaki bir bo?lu?u doldurmay? amaçlamaktad?r.

Yap? (Construct)

Ölçek, sanatsal ba?lamlarda yeni, uygun ve yüksek kaliteli görsel ürünler veya çözümler üretme yetene?i olarak tan?mlanan görsel yarat?c?l?k psikolojik yap?s?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap?, sanatta yarat?c? ç?kt?yla ili?kilendirilen orijinallik, detayland?rma (elaboration), esneklik (flexibility) ve görsel fikirlerin ak?c?l??? gibi çe?itli temel boyutlar? kapsamaktad?r.

SGYÖ'nün alt?nda yatan teorik çerçeve, görsel yarat?c?l???n yaln?zca do?u?tan gelen bir yetenek de?il, ayn? zamanda standart metriklerle de?erlendirilebilen ve geli?tirilebilen ölçülebilir bir beceri seti oldu?unu vurgular. **Ölçek geli?tirme** süreci, maddelerin görsel yarat?c? ifadenin tüm

ARABPSYCHOLOGY.COM

kapsam?n? yeterince temsil etmesini sa?lamaya odaklanm??t?r.

Geçerlik

Akca ve Kavak (2021) taraf?ndan yürütülen orijinal geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap? geçerlili?ini olu?turmaya büyük önem vermi?tir. Çal??man?n ba?l???, ölçek geli?tirme ve yap? geçerlili?i üzerine odakland???n? aç?kça belirtmektedir. Bu, ölçek maddelerinin hipotez edilen yarat?c? boyutlara do?ru bir ?ekilde yüklendi?inden emin olmak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gibi yöntemlerin kullan?ld???n? göstermektedir.

Ölçe?in güvenilirli?ini ve uygulanabilirli?ini tam olarak kan?tlamak için, SGYÖ puanlar?n?n mevcut yerle?ik yarat?c?l?k ölçütleri veya fiili sanatsal ba?ar? metrikleri ile kar??la?t?r?larak e?zamanl? ve yorday?c? geçerlili?in (predictive validity) de ara?t?r?lmas? önerilmektedir.

Güvenirlik

Kaynak özetinde spesifik güvenirlik katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa de?eri veya test-tekrar test güvenirli?i) belirtilmemi? olsa da, ölçek geli?tirme sürecinde yüksek iç tutarl?l???n sa?lanmas? standart **psikometri** prati?inin temel bir gereklili?idir. Hakemli akademik bir dergide yay?nlanm?? olmas?, ölçe?in boyutlar? aras?nda iç tutarl?l???n?n kabul edilebilir veya güçlü düzeyde oldu?unu varsaymay? gerektirir.

Güvenirlik de?erlendirmesi, ölçe?in görsel **yarat?c?l???** tutarl? bir ?ekilde ölçmesini ve farkl? uygulamalar ve örneklemler aras?nda ölçüm hatas?n? en aza indirmesini sa?lamak aç?s?ndan hayati öneme sahiptir.

Faktör Analizi

SGYÖ'nün geli?tirilmesi, yap? geçerlili?ini kesinle?tirmek için temel bir ad?m olan kapsaml? bir faktör analizini içermi?tir. Bu analiz, ölçe?in ölçtü?ü görsel yarat?c?l??? olu?turan temel boyutlar? veya alt ölçekleri belirlemek amac?yla kullan?lm??t?r.

Faktör yap?s?, "Görsel ?fadede Orijinallik" veya "Sanatsal Fikirlerin Detayland?r?lmas?" gibi görsel yarat?c?l???n farkl? bile?enlerini ortaya ç?karm?? olabilir. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in puanlanmas?n? ve yorumlanmas?n? yönlendirerek, her bir maddenin yap?n?n genel ölçümüne anlaml? bir ?ekilde katk?da bulunmas?n? sa?lamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Psikometrik Geli?tirme Ölçe?i (Görsel ç?kt? de?erlendirmesine dayal? öz bildirim veya derecelendirme ölçe?i)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Derecelendirme Format? (Detaylar makalede yer almaktad?r, büyük olas?l?kla Likert tipi bir ölçek kullan?lm??t?r).

Language Available: Türkçe

Population Group: Sanat E?itimi Alan Bireyler, Yüksekö?retim Ö?rencileri.

Age Group: Yeti?kinler ve Ergenler.

Population Details: Ölçek, görsel sanatlar alan?ndaki yarat?c?l??? de?erlendirmek üzere geli?tirilmi?tir ve genellikle sanat e?itimi alan gruplarda uygulanmak üzere tasarlanm??t?r.

Test Methodology: Görsel yarat?c?l???n belirli boyutlar?n? ölçmeye yönelik maddeler içeren, yap? geçerlili?ine odaklanm?? bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Görsel yarat?c?l?k, Sanat e?itimi, Psikometri, Akca & Kavak, Ölçek geli?tirme, Yap? geçerlili?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: fakca@gazi.edu.tr (Sorumlu Yazar: Fadim Akça)

Correspondence Address: Fadim Akça (Gazi Üniversitesi, Türkiye)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2021

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için Fadim Akça ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF belgesi bu adresten indirilebilir: sanatta-gorsel-yaraticilik-olcegi-olcek-gelistirme-ve-yapi-gecerliligi-uzerine-bir-calisma-scale-of.pdf

Ek Kaynak Linki: Çal??man?n ERIC veritaban?ndaki kayd?na ?u ba?lant?dan ula??labilir: eric.ed.gov

Referanslar

Akca, F. & Kavak, G. (2021). Scale of Visual Creativity in Art: A study on scale development and construct validity. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES), 3*(3),

ARABPSYCHOLOGY.COM

439-456. **https://doi.org/10.46328/ijonses.94**

Sanatta Görsel Yarat?c?l?k Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta bu özet bölümünde yer almamaktad?r. Tam maddeler listesi ve puanlama yönergeleri için lütfen Akca & Kavak (2021) makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM